

ROZSTRZYGNIĘCIE NADZORCZE

Wojewody Lubuskiego

NK-I.4131.87.2024.ASzc

z dnia 25 czerwca 2024 r.

Rada Miasta Żagań

Na podstawie art. 91 ust. 1 i 3 ustawy z dnia 8 marca 1990 r. o samorządzie gminnym (Dz. U. z 2024 r. poz. 609 i 721)

stwierdzam nieważność

§ 5 ust. 3 uchwały Nr II/14/2024 Rady Miasta Żagań z dnia 28 maja 2024 r. w sprawie: diet dla radnych Rady Miasta Żagań.

Uzasadnienie

Na sesji w dniu 28 maja 2024 r. Rada Miasta Żagań podjęła uchwałę Nr II/14/2024 w sprawie: diet dla radnych Rady Miasta Żagań (dalej uchwała).

Wskazana uchwała została doręczona organowi nadzoru w dniu 3 czerwca 2024 r.

W toku badania legalności przedmiotowej uchwały, organ nadzoru stwierdza, iż § 5 ust. 3 istotnie narusza prawo, tj. art. 25 ust. 4 ustawy z dnia 8 marca 1990 r. o samorządzie gminnym (Dz. U. z 2024 r. poz. 609 i 721, dalej u.s.g.). Zgodnie z tym przepisem na zasadach ustalonych przez radę gminy radnemu przysługują diety oraz zwrot kosztów podróży służbowych.

W przedmiotowej uchwale Rada Miasta Żagań ustaliła wysokość oraz zasady obliczania i wypłaty zryczałtowanych, miesięcznych diet radnych oraz zasady obniżania diet za nieobecności. Jednocześnie zgodnie z § 5 ust. 3 uchwały: "Łączna suma zmniejszeń, o których mowa w ust. 1 i 2 nie może przekroczyć 50% maksymalnej wysokości diety określonej w §4".

Należy zwrócić uwagę, że art. 25 ust. 4 u.s.g. stanowi, iż rada gminy może ustanowić zasady, na jakich radnemu będzie przysługiwała dieta. Na tle tego przepisu utrwalone jest stanowisko, że z użytego przez ustawodawcę zwrotu „na zasadach ustalonych przez radę” wynika, że pozwala on radzie na sprecyzowanie reguł (zasad), na jakich przysługiwać będzie rekompensata (wyrównanie wydatków i strat) w związku z wykonywaniem mandatu radnego.

Jak wyjaśnił Wojewódzki Sąd Administracyjny w Opolu w uzasadnieniu do wyroku z dnia 4 marca 2021 r., sygn. II SA/Op 301/20, używany w art. 25 ust. 4 u.s.g. wyraz "dieta" postrzegać należy wyłącznie w kategoriach zwrotu kosztów związanych z pełnieniem funkcji radnego, co decyduje o typowo kompensacyjnym charakterze diety należnej radnemu. Środki uzyskiwane przez radnego w ramach przysługującej mu diety, mają w istocie tylko i wyłącznie minimalizować poniesione koszty wynikające z potrącanego mu wynagrodzenia za pracę na skutek uczestniczenia w aktywności organu stanowiąco - kontrolnego; np. udział w sesji rady czy w posiedzeniach komisji stałych lub doraźnych tego organu.

Skoro dieta sprowadza się do wyrównania wydatków i strat wynikających z wykonywania funkcji radnego, to osoba pełniąca tę funkcję zachowuje prawo do zwrotu kosztów i wydatków poniesionych w związku ze sprawowaniem tej funkcji, a nie z tytułu samego bycia taką osobą. Użyty przez prawodawcę wyraz „dieta” należy rozumieć więc jako zwrot kosztów związanych ze sprawowaniem mandatu radnego, co przemawia za jego kompensacyjnym charakterem. Dieta powinna być zatem ściśle powiązana z aktywnością radnych w pracach rady i zależna od

rzeczywistego wykonywania obowiązków związanych z pełnioną funkcją (por. wyrok Wojewódzkiego Sądu Administracyjnego w Warszawie z dnia 25 lutego 2020 r., sygn. akt II SA/Wa 2120/19, wyrok Wojewódzkiego Sądu Administracyjnego w Poznaniu z dnia 14 sierpnia 2019 r., sygn. akt IV SA/Po 401/19, wyrok Wojewódzkiego Sądu Administracyjnego w Opolu z dnia 9 lipca 2015 r., sygn. akt II SA/Op 161/15).

Kierując się przedstawioną powyżej wykładnią przepisu art. 25 ust. 4 u.s.g., organ nadzoru stwierdza nieważność § 5 ust. 3 kwestionowanej uchwały. Skoro dieta przysługuje jedynie wówczas, gdy radny faktycznie wykonywał swój mandat, nie można *a priori* ograniczyć wysokości zmniejszenia diety przysługującej radnemu - nie można bowiem wykluczyć, że radny z różnych przyczyn przez określony czas nie będzie w ogóle wykonywał swojego mandatu (zgodnie natomiast z § 5 ust. 3 uchwały radnemu, który np. przez cały miesiąc nie wykonywał mandatu, przysługiwałaby dieta w wysokości co najmniej 50% maksymalnej wysokości diety określonej w § 4 uchwały).

Mając powyższe na uwadze, orzeczono jak na wstępie.

Pouczenie:

Od niniejszego rozstrzygnięcia służy prawo wniesienia skargi do Wojewódzkiego Sądu Administracyjnego w Gorzowie Wlkp. w terminie 30 dni od doręczenia rozstrzygnięcia za pośrednictwem Wojewody Lubuskiego.

Zgodnie z art. 92 ust. 1 ustawy o samorządzie gminnym, stwierdzenie przez organ nadzoru nieważności uchwały organu gminy wstrzymuje jej wykonanie z mocy prawa w zakresie objętym stwierdzeniem nieważności, z dniem doręczenia rozstrzygnięcia nadzorczego.

Z up. WOJEWODY LUBUSKIEGO

Paweł Witt

Dyrektor

Wydziału Nadzoru i Kontroli